

KRAKOWSKI
PARK
TECHNOLOGICZNY

KLASA PATRONACKA

NARZĘDZIA STOSOWANE WE WSPÓŁPRACY
SZKÓŁ ZAWODOWYCH Z PRZEDSIĘBIORCAMI
CZĘŚĆ IV

Jarosław Komorniczak

OGÓLNY OPIS NARZĘDZIA

Klasa patronacka to najbardziej rozbudowana forma współpracy pomiędzy przedsiębiorcą a szkołą.

DLACZEGO?

Ponieważ zawiera ona w sobie wiele mniejszych form współpracy, zebranych i uporządkowanych w długofalowe i kompleksowe porozumienie.

W ramach umowy patronackiej szkoły i firmy mogą łączyć szereg różnych działań:

- współpraca przy tworzeniu podstawy programowej,
- wizyty zawodoznawcze,
- szkolenia dla nauczycieli prowadzone w siedzibie przedsiębiorstwa, a także wizyty pracowników firmy w szkole,
- organizacja konkursów, olimpiad i wsparcie uczniów w projektach dodatkowych,
- wyposażenie szkoły w narzędzia, sprzęt, oprogramowanie itp.,
- praktyki zawodowe,
- staże zawodowe,
- wzajemne wsparcie w zakresie promocji.

Umowa może zawierać wiele tego typu rozwiązań lub koncentrować się wokół 2-3 działań.

Co do zasady, klasę patronacką szkoła prowadzi we współpracy z jednym konkretnym przedsiębiorcą. Nic nie stoi jednak na przeszkodzie, aby kilku przedsiębiorców wspierało w ten sposób szkołę wspólnie. Takie rozwiązanie jest szczególnie korzystne z perspektywy niewielkich przedsiębiorstw produkcyjno-usługowych o charakterze rzemieślniczym, gdy jedna firma nie posiada wystarczającego potencjału do takich działań, a indywidualne wymagania wobec pracownika są bardzo zbliżone (pomiędzy poszczególnymi przedsiębiorcami nie występują duże różnice w wyposażeniu, oprogramowaniu, technikach pracy).

Długofalowe i kompleksowe prowadzenie współpracy pomiędzy firmą a szkołą skutkuje najlepszymi efektami dla obydwu stron i pozwala w pełni wykorzystać potencjał partnerów.

Klasa patronacka pozwala na:

- kompleksowe zaspokojenie potrzeb obydwu stron,
- pełne wykorzystanie ich potencjału,
- najpełniejsze dostosowanie współpracy do potrzeb konkretnego przedsiębiorstwa,
- stworzenie największej szansy, by proces edukacyjny przełożył się na przyszłe zatrudnienie ucznia w firmie.

Opracowanie

Jarosław Komorniczak, we współpracy z małopolskimi szkołami, przedsiębiorcami z Krakowskiego Parku Technologicznego oraz firmami ulokowanymi w krakowskiej specjalnej strefie ekonomicznej

Zapraszamy do kontaktu

e-mail: jkomorniczak@kpt.krakow.pl

© Krakowski Park Technologiczny 2019

Krakowski Park Technologiczny sp. z o.o.
ul. Podole 60
30-394 Kraków

Idealny model: Rozbudowana klasa patronacka obejmująca zarówno miękkie jak i twarde formy współpracy, ze szczególnym uwzględnieniem praktyk i staży zawodowych będących podstawą przyszłego zatrudnienia uczniów jako pracowników. Z punktu widzenia przedsiębiorcy idealny model zakłada dywersyfikację współpracy poprzez stworzenie sieci klas patronackich w kilku szkołach.

DOBRE PRAKTYKI W FUNKCJONOWANIU KLAS ZAWODOWYCH

- Udział przedsiębiorstwa w jak największej liczbie różnych elementów procesu edukacyjnego.
- Połączenie procesu edukacyjnego w klasie patronackiej z planem rekrutacyjnym firmy, a także uwzględnienie uczniów klasy patronackiej jako podstawowej grupy, z której przedsiębiorca wyłania pracowników.
- Właściwe przeszkolenie personelu i uwzględnienie współpracy ze szkołami we wszystkich obszarach jej funkcjonowania.
- Systematyczna ewaluacja współpracy i modyfikacja działań edukacyjnych zgodnie ze zmianami w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa.

NIEZBĘDNE ZASOBY

PO STRONIE SZKOŁY:

- **Otwartość na współpracę** pozwalająca uwzględnić potrzeby, oczekiwania i pomysły przedsiębiorcy. Jest to kluczowy element, ze względu na potrzebę przedsiębiorcy, by głęboko zaangażować się w całość procesu edukacyjnego.
- **Kształcenie w zawodzie** zgodnym z potrzebami przedsiębiorcy, lub też możliwość otwarcia klasy kształcącej w zawodzie spełniającym potrzebę partnera.
- **Zasoby niezbędne do konkretnych zadań** – zależą one od konkretnych zadań zaplanowanych w umowie o klasie patronackiej. Z pewnością niezbędna jest właściwa kadra (spełniająca nie tylko kryteria metodologiczne, ale również charakterologiczne).

PO STRONIE PRZEDSIĘBIORCY:

- **Pracownik odpowiedzialny** za planowanie, ewaluowanie i przeprowadzanie poszczególnych etapów współpracy wynikających z podpisanej umowy.
- **Kadra pracownicza** otwarta na współpracę ze szkołą i potrafiąca uwzględnić stałą obecność uczniów (w różnych formach) na terenie zakładu.
- **Zasoby techniczno-finansowe** zależne od konstrukcji umowy patronackiej (np. jeżeli umowa przewiduje staże lub płatne praktyki, niezbędne będą środki na ich sfinansowanie, podobnie jak ewentualne doposażenie szkoły w urządzenia czy narzędzia, bądź też przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli).

NIEZBĘDNA DOKUMENTACJA:

Klasa patronacka wymaga co najmniej pisemnego porozumienia, a najlepiej umowy, jako dokumentu regulującego szczegóły współpracy pomiędzy stronami. Umowa jest najważniejszą formą, zwłaszcza, gdy mówimy o wielopłaszczyznowej współpracy obejmującej wiele form. Przykład umowy znajdują Państwo w załączniku do tego rozdziału.

Tworząc klasę patronacką przedsiębiorca staje się współodpowiedzialny za proces kształcenia przyszłych pracowników. Pozwala to na osiągnięcie jednego z najwyższych możliwych poziomów dostosowania wiedzy i umiejętności absolwentów szkoły do potrzeb rynku pracy. Co więcej, ich wiedza i umiejętności są wyprofilowane zgodnie z potrzebami przedsiębiorstwa, co pozwala zaoszczędzić czas i środki przeznaczane na rekrutację i szkolenie nowych pracowników.

NARZĘDZIE W PRAKTYCE

Dobrze prowadzona klasa patronacka jest zwińczeniem całego procesu współpracy pomiędzy szkołą a przedsiębiorstwem. Może ona być efektem wcześniejszych aktywności, lub wyjściowym modelem współpracy. Inicjatorem takiej współpracy może być dowolna ze stron, choć ze względu na kompleksowość współpracy najczęściej powstają one z inicjatywy partnera biznesowego.

Funkcjonowanie klasy partnerskiej

PO STRONIE PRZEDSIĘBIORSTWA:

- Przedsiębiorca powinien wyznaczyć pracownika odpowiedzialnego za współpracę. Choć skala współpracy będzie na pewno wymagała zaangażowania większej liczby pracowników, ważne jest wyznaczenie jednej osoby odpowiedzialnej za koordynację całości współpracy i za bezpośredni, stały kontakt ze szkołą. W wypadku większych firm najbardziej naturalna wydaje się osoba z działu odpowiedzialnego za rekrutację i szkolenia pracowników. Osoba ta powinna posiadać szeroką wiedzę na temat całości działań firmy, tak aby właściwie włączyć proces edukacji zawodowej w codzienne funkcjonowanie firmy, z korzyścią dla obydwu stron.
- Przemysłenie koncepcji funkcjonowania klasy patronackiej i sformułowanie wyraźnej odpowiedzi na pytanie o cele współpracy. Firma powinna jasno zakomunikować szkole swoje oczekiwania wobec klasy patronackiej, co pozwoli na sprawne i skuteczne opracowanie modelu współpracy.
- Firma powinna również przedstawić szkole propozycję dostosowania programu nauczania w klasie patronackiej do specyfiki jej działalności, a przedstawiciel przedsiębiorstwa powinien mieć aktywny udział w tworzeniu podstawy programowej dla takiej klasy.
- Elastyczność we współpracy i gotowość na wprowadzenie zmian w funkcjonowaniu firmy. Ze względu na skalę współpracy i jej długofalowy charakter przedsiębiorca na pewno będzie musiał dokonać pewnych modyfikacji w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa związanych z jedną stroną ze stałą obecnością uczniów i nauczycieli na terenie firmy (w różnym charakterze – wizyty zawodoznawcze, praktyki, staże itp.), a z drugiej, z udziałem pracowników w procesie edukacyjnym (szkolenia i spotkania na terenie szkół, udział w projektach edukacyjnych itp.).

- Działania w ramach klasy patronackiej powinny być prowadzone kompleksowo i uzupełniać się tak, aby w trakcie całego kilkuletniego procesu edukacyjnego stopniowo włączyć uczniów w funkcjonowanie firmy, płynnie uczyć ich niezbędnej wiedzy praktycznej i jednocześnie korzystać z możliwości wybrania spośród nich tych uczniów, którzy najbardziej odpowiadają profilowi pracownika poszukiwanego przez przedsiębiorstwo.
- Oprócz właściwej edukacji kluczowym aspektem jest budowanie relacji pomiędzy firmą a uczniami, którzy w przyszłości mają zostać jej pracownikami. W ten sposób tworzy się trwała więź emocjonalna ucznia z firmą i zwiększa się szansa, że to przedsiębiorstwo będzie korzystać z efektów kształcenia, które finansuje.

PO STRONIE SZKOŁY:

- Szkoła powinna być przewodnikiem przedsiębiorcy w środowisku przepisów prawa oświatowego i wymogach formalnych, jakie nakłada program nauczania. To ona powinna „tłumaczyć” przepisy na język łatwo zrozumiały dla przedsiębiorcy, pokazywać mu jakie możliwości jego zaangażowania są prawnie dopuszczalne, a także w jaki sposób zaimplementować jego indywidualne potrzeby do procesu edukacyjnego. Jest to szczególnie ważne na etapie ustalania programu nauczania w klasie, tak aby pozwalał on w pełni zrealizować nie tylko wytyczne ministerstwa, ale również specyficzne potrzeby firmy patronackiej.
- Szkoła musi na bieżąco monitorować funkcjonowanie klasy patronackiej nie tylko w takim zakresie jak każdej innej klasy w szkole, ale również pod kątem tego na ile udaje się realizować założenia współpracy z przedsiębiorcą. Dobra współpraca w tym zakresie to szansa na ściągnięcie kolejnych partnerów, tworzenie kolejnych klas patronackich, a co za tym idzie, nie tylko lepsza jakość kształcenia, ale również mniejsze problemy w realizowaniu wielu zadań stawianych szkole (dobrze wyposażone pracownie to zysk nie tylko dla klasy patronackiej, podobnie jak dobre relacje umożliwiające kierowanie do przedsiębiorstwa na praktyki czy staże nie tylko uczniów klasy patronackiej).
- Szczególną uwagę należy zwrócić na otwartość w zakresie modyfikacji współpracy tak, aby stale była ona jak najbardziej optymalna z punktu widzenia przedsiębiorcy. Ciągła obecność elementu rynkowego w procesie edukacyjnym powinna ułatwiać wytwarzanie w całej placówce elastycznego modelu nauczania.
- Jak już wspominaliśmy, współpraca w ramach klasy patronackiej pozwala na czerpanie pewnych korzyści nie tylko przez klasę patronacką, ale także całą wspólnotę szkolną. Warto więc zastanowić się jakie możliwości daje współpraca całej placówce, tak aby jak najlepiej wykorzystać je dla dobra szkoły, bez uszczerbku dla celów jakie dla współpracy zarysował przedsiębiorca.
- Należy pamiętać, że długofalowość współpracy skutkuje w tym przypadku częstym zatrudnianiem przez pracodawcę absolwentów szkoły. Warto budować taki model współpracy i edukacji, aby pracownicy w naturalny sposób stawali się ambasadorami szkoły w swojej firmie i wpływali na optymalizację i ciągłą poprawę współpracy. Warto w tym celu włączyć uczniów w proces ewaluacji i z uwagą pochylić się nad ich uwagami odnośnie przebiegu kształcenia i współpracy z przedsiębiorcą. Być może z perspektywy ucznia, który wkrótce stanie się pracownikiem widać problemy niewidoczne z poziomu szkoły, czy też przedsiębiorcy.

Ze względu na kompleksowość i długofalowy charakter współpracy kluczowe dla jej efektywności są relacje między partnerami. Uczciwość, otwartość, sprawna komunikacja, solidarność w razie sytuacji kryzysowych są niezbędne przy każdej formie współpracy, jednak w tym wypadku nabierają jeszcze większego znaczenia. Wiąże się to z potrzebą poświęcenia czasu na wzajemne poznanie się i właściwe zdefiniowanie potrzeb, a także celów stawianych sobie przez obydwie strony.

PODSUMOWANIE:

1. Klasy patronackie są zwięźczeniem procesu współpracy pomiędzy szkołą a przedsiębiorstwem.
2. Wiążą się z największymi nakładami i wymagają największego zaangażowania spośród wszystkich omawianych narzędzi, a równocześnie są najbardziej efektywne.
3. Powinny obejmować jak najbardziej rozbudowany wachlarz obszarów współpracy tak, aby w pełni skorzystać z potencjału tego narzędzia.

Opracowanie:

Jarosław Komorniczak, we współpracy z małopolskimi szkołami, przedsiębiorcami z Krakowskiego Parku Technologicznego oraz firmami ulokowanymi w krakowskiej specjalnej strefie ekonomicznej.

Umowa Patronacka

Umowa zawarta w dniu .....(data) w .....(miejsce) w
pomiędzy .

.....(Dane firmy)
reprezentowanym przez..... (imię i nazwisko oraz funkcja)
zwanym dalej Patronem, a

.....(Dane szkoły)
reprezentowanym przez Dyrektora Szkoły

.....(Imię i nazwisko)
zwanym dalej Szkołą.

Strony wspólnie i w porozumieniu, dostrzegając liczne możliwości wzajemnej współpracy w zakresie poprawy jakości kształcenia zawodowego i zapewnienia jego wysokiej efektywności, wyrażają wolę wzajemnej współpracy w celu zapewnienia realizacji tych celów. Współpraca będzie realizowana poprzez stworzenie klasy patronackiej zgodnie z zasadami niniejszej umowy.

§ 1

1. Patron obejmuje patronatem klasę/klasę kształcącą/kształcące w zawodzie/zawodach

2. Celem patronatu jest podniesienie jakości praktycznego kształcenia zawodowego, nabycie umiejętności przydatnych na rynku pracy oraz przygotowanie absolwentów do podjęcia zatrudnienia, poprzez wspólne działania uwzględniające potrzeby i możliwości każdej ze stron, a w szczególności:

- a) .....
- b) .....
- c) .....
- d) .....
- e) .....
- f) .....
- g) .....
- h) .....
- i) .....
- j) .....
- k) .....
- l) .....
- m) .....

(szczegółowe formuły współpracy)

NARZĘDZIA STOSOWANE WE WSPÓŁPRACY SZKÓŁ ZAWODOWYCH Z PRZEDSIĘBIORCAMI

3. Szczegółowe formy i zasady przeprowadzanie poszczególnych formuł współpracy o których mowa w paragrafie 1 ust 2 będą uzgadniane przez strony w trakcie współpracy w formie dodatkowych porozumień.

§ 2

1. Patron dołoży wszelkich starań w celu zapewnienia dobrych kontaktów ze Szkołą, a także informowania o wzajemnej współpracy za pomocą posiadanych kanałów komunikacyjnych.
2. Szkoła dołoży wszelkich starań w celu zapewnienia dobrych kontaktów z Patronem, zobowiązuje się umieścić jego logo i nazwę na materiałach promocyjnych szkoły, a także informować o wzajemnej współpracy za pomocą posiadanych kanałów komunikacyjnych.

§ 3

Osobami koordynującymi współpracę, oraz realizację niniejszej umowy będą:

- W imieniu Patrona .....
- W imieniu Szkoły .....

§ 4

1. Niniejsza umowa została zawarta na czas nieokreślony i wchodzi w życie z dniem jej podpisania.
2. Umowa może zostać rozwiązana przez każdą ze stron z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia.
3. Wszelkie zmiany umowy winny być sporządzane w formie pisemnego aneksu.
4. Umowa została zawarta w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.
5. W sprawach nie uregulowanych niniejszą umową obowiązują przepisy Kodeksu Cywilnego.

W imieniu Patrona

W imieniu Szkoły

.....(miejsce), dnia.....

WWW.KPT.KRAKOW.PL